

RAUNAS NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000057973

Vidzemes ielā – 2, Rauna, Raunas pagasts, Raunas novads, LV – 4131.

Telefons: 64107343, E – pasts: novadadome@rauna.lv, mājas lapa: www.rauna.lv

Raunas novadā, Raunas pagastā

15.04.2019 Nr. 236/02.01-02

**Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai**

Peldu iela 25, Rīga, LV – 1494

Zināšanai:

Latvijas Pašvaldību savienība
lps@lps.lv

Vidzemes plānošanas reģions
vidzeme@vidzeme.lv

**Latvijas Republikas Saeimas
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija**
pasvaldibas.komisija@saeima.lv

Par ar informatīvo ziņojumu sabiedriskai apspriešanai nodoto administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli

Raunas novada domes deputāti ir iepazinušies ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – Ministrija) izstrādāto informatīvo ziņojumu “Par sabiedriskai apspriešanai izvirzāmo administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli” un tajā ietverto pašvaldību kartējuma piedāvājumu pēc reformas (25.lpp), kas radījis lielu un, mūsuprāt, pamatotu neizpratni.

Sāksim ar to, ka 2019. gada 10. aprīlī savā prezentācijā pašvaldībām Ministrija norādīja, ka reformas mērķis ir pašvaldības darbība **administratīvā, ekonomiskā un saimnieciskā** vienotībā, veidojot vienotu un racionālu izglītības, veselības, sociālo pakalpojumu, ceļu infrastruktūras, sabiedriskā transporta un citu pakalpojumu tīklu. Iepazīstoties ar piedāvāto administratīvi teritoriālā iedalījuma karti, kur Raunas novads tiek iekļauts jaunizveidotā Smiltenes novada teritorijā, mums rodas pamatotas šaubas par to, vai Ministrija ir pārdomāti izvērtējusi augstāk nosaukto reformas mērķu sasniegšanu ar šādu piedāvājumu. Savu viedokli pamatosim ar zemāk sniegtu informāciju par vēsturisko situāciju un līdzšinējo pašvaldības funkciju realizāciju.

Pirms izklāsta, neapšaubot parlamenta un valdības tiesības reorganizēt pašvaldības, tomēr vēlamies atgādināt visiem mums labi zināmā tiesībzīnātnieka Egīla Levita pausto viedokli, ka “... *nemot vērā Satversmes Ievadā aizsargāto vietējību, valdībai reorganizējot pašvaldības –*

pamatā atbilstoši efektivitātes principam – ir pienācīgi jāņem vērā arī vietējības princips, tātad cilvēku piesaiste savai pašvaldībai, tās vēsturiskajai un kultūras dimensijai.”¹

Pašvaldības funkcija (likuma “Par pašvaldībām” 15.pants)	Funkcijas realizācija
Organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; noteikūdeņu savākšana, novadišana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds.	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi, izņemot atkritumu apsaimniekošanu, ko realizē SIA “ZAAO”, kurā pašvaldībai pieder kapitāldaļas.
Gādāt par šavas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana).	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi. Jāpiezīmē, ka novada teritorijā esošie valsts ceļi atrodas VAS “Latvijas valsts ceļi” Cēsu nodaļas pārziņā.
Noteikt kārtību, kādā izmantojami publiskā lietošanā esošie meži un ūdeņi, ja likumos nav noteikts citādi	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.
Gādāt par iedzīvotāju izglītību (iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā; pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; organizatoriska un finansiāla palīdzība ārpusskolas mācību un audzināšanas iestādēm un izglītības atbalsta iestādēm u.c.)	Raunas novada bērni un jaunieši izglītību apgūst novada izglītības iestādēs, bet, nemot vērā savstarpējo norēķinu datus par izglītības pakalpojumu sniegšanu, absolūtā vairākumā tie tiek veikti ar Cēsu novada pašvaldību (38 izglītojamie) un Priekuļu novada pašvaldību (48 izglītojamie), dati nerāda reālu Raunas novada izglītojamo migrāciju Smiltenes virzienā (2 izglītojamie) un nav pamata uzskatīt, ka reforma viesīs kādas izmaiņas šajā migrācijas segmentā.
	Jau kopš iepriekšējās administratīvi teritoriālās reformas 2009. gadā izglītības pārvaldes funkcijas Raunas novads kopā ar pārējām bijušā Cēsu rajona teritorijā ietilpstostajām pašvaldībām (izņemot Cēsu novadu) deleģējis Amatas novada pašvaldībai, izglītības pārvalde atrodas Cēsīs, lieki piebilst, ka pašlaik notiek aktīvs kopīgs darbs pie kopīga metodiskā darba tīkla

¹ E. Levits “Pašvaldības valsts pārvaldes ietvarā”/Bīriņu vasaras skola, 2017, 16.lpp.

	izveides un kompetenču izglītības modeļa ieviešanas, kas prasa gan cilvēkresursus, gan finanšu resursus no pašvaldības.
Rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību (organizatoriska un finansiāla palīdzība kultūras iestādēm un pasākumiem, atbalsts kultūras pieminekļu saglabāšanai u.c.)	<p>Visi bijušā Cēsu rajona teritorijā esošo pašvaldību mākslas un amatiermākslas kolektīvi kopīgi - kā Cēsu apriņķa kolektīvi piedalās Dziesmu un deju svētkos, veic kopīgu programmu plānošanu un finansēšanu.</p> <p>Metodisko uzraudzību pār Raunas novada bibliotēkām realizē Cēsu centrālā bibliotēka. Ņemot vērā vēsturisko piesaisti un piederību, Raunas novada kultūrvēsturisko mantojumu krājuma veidā uzglabā Cēsu muzejs.</p> <p>Tiek realizēti daudzi kopīgi tūrisma attīstības projekti, šeit gan jāatzīst, ka ir viens kopīgs tūrisma projekts arī ar Smiltenes novadu – “Vidzemes pieturas”.</p>
Nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu	Sporta jautājumos Raunas novadam ir ilgstoša sadarbība ar Cēsu sporta skolu. Veselības aprūpes pakalpojumus Raunas novada iedzīvotāji pamatā saņem Cēsu klīnikā.
Nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību (sociālo aprūpi) (sociālā palīdzība maznodrošinātām ģimenēm un sociāli mazaizsargātām personām, veco ļaužu nodrošināšana ar vietām pansionātos, bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs, bezpajumtnieku nodrošināšana ar naktsmītni u.c.)	<p>Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi, izņemot atskurbšanas pakalpojumu, kas tiek nodrošināts sadarbībā ar Cēsu novada pašvaldību.</p> <p>Raunas novada iestādes “Gatartas pansionāts”, kas veic sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijās funkcijas, 93% klienti ir no bijušā Cēsu rajona pašvaldībām.</p>
Gādāt par aizgādnību, aizbildnību, adopciiju un bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzību	Kopš 2019. gada marta izveidota un darbojas pašvaldību iestāde “Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Pārgaujas un Raunas novadu bāriņtiesa” ar atrašanās vietu Cēsīs.
Sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā, rūpēties par bezdarba samazināšanu	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi. Raunas novada iedzīvotājiem, kas nestrādā uz vietas novadā, galvenās migrācijas plūsmas uz darbu ir Cēsis un Valmiera.
Sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā;	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.
Izsniegt atļaujas un licences komercdarbībai, ja tas paredzēts likumos.	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.

Piedalīties sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, apkarot žūpību un netiklību	Kopš 2019. gada marta ar Ministrijā saskaņotu līgumu šī funkcija deleģēta Priekuļu novada pašvaldības policijai.
Saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanas un apbūves kārtību.	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.
Nodrošināt savas administratīvās teritorijas būvniecības procesa tiesiskumu.	Kopš iepriekšējās administratīvi teritoriālās reformas 2009. gadā būvvaldes funkcijas Raunas novads kopā ar pārējām bijušā Cēsu rajona teritorijā ietilpstosajām pašvaldībām (izņemot Cēsu novadu) deleģējis Amatas novada Apvienotai Būvvaldei, ar atrašanās vietu Cēsīs.
Veikt civilstāvokļa aktu reģistrāciju.	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.
Savākt un sniegt valsts statistikai nepieciešamās ziņas.	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.
Veikt nepieciešamos pasākumus domes vēlēšanās	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.
Piedalīties civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanā	Kopš 2009. gada administratīvi teritoriālās reformas visām bijušā Cēsu rajona teritorijā esošajām pašvaldībām ir kopīgs Civilās aizsardzības plāns, kopš 2017. gada ar 2017. gada 26. septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 582 "Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām" Raunas novads iekļauts Cēsu sadarbības teritorijā un tiek strādāts pie jaunā Civilās aizsardzības plāna, visi resursi tiek plānoti kopīgi.
Organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus	Raunas novada pašvaldība ir kapitāldāļu turētāja AS "CATA", kas nodrošina sabiedriskā transporta pakalpojumus novada teritorijā, tajā skaitā skolēnu pārvadājumus.
Organizēt pedagoģisko darbinieku tālākizglītību un izglītības metodisko darbu	Šo funkciju realizē jau pieminētā Amatas novada Apvienotā Izglītības pārvalde, ar atrašanās vietu Cēsīs.
Veikt attiecīgajā administratīvajā teritorijā dzīvojošo bērnu uzskaiti	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi.
Īstenot bērnu tiesību aizsardzību attiecīgajā administratīvajā teritorijā	Raunas novada pašvaldība šo funkciju realizē patstāvīgi un sadarbībā ar "Amatas, Jaunpiebalgas, Līgatnes, Pārgaujas un Raunas novadu" bāriņtieseu
No Informatīvā ziņojuma papildus izrietošie apsvērumi	Faktiskā situācija

Raunas novada vienotību var atrisināt, tā teritoriju apvienojot ar blakusesošu novadu.	Redzot administratīvi teritoriālā iedalījuma karti, secināms, ka piedāvātais risinājums nav vienīgais veids, kā atrisināt Informatīvajā ziņojumā konstatēto teritorijas vienotības neesamības problēmu, turklāt, ņemot vērā augstāk aprakstīto, viennozīmīgi ne pamatotākais.
<p>Novadu administratīvi teritoriālā iedalījuma modelī, neieskaitot Pierīgu, teritoriālo strukturējumu ir iespējams salāgot ar tādu valsts pārvaldes institūciju darbību, kuras jau pašlaik savu darbību īsteno šādu vai šim modelim pietuvinātu teritoriju mērogos, tādejādi nodrošinot šo institūciju efektīvāku sadarbību ar pašvaldībām, proti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) Valsts policijas teritoriālām struktūrām; 2) Prokuratūras rajonu struktūrām; 3) Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta teritoriālām struktūrām; 4) Valsts probācijas dienesta teritoriālām struktūrām. 	<p>Ne tikai uzskaitīto valsts iestāžu, bet arī daudzu citu valsts iestāžu (piemēram, VID, VSAA, VZD, PMLP, CZVA, CSDD, Cēsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļa, Vidzemes rajona tiesa) un valsts deleģēto funkciju pakalpojumus, kā redzams no aprakstītā, ilgstoši jau arī vairākus pašvaldības pakalpojumus Raunas novada iedzīvotāji absolūtā vairākumā saņem Cēsu pilsētā, līdz ar to kartē piedāvātais risinājums kļūst vēl nesaprotamāks.</p>

Noslēgumā, ņemot vērā visu augstāk norādīto, skatoties administratīvi teritoriālā iedalījuma modeļa kartē, secinām, ka pašlaik vienīgais arguments Raunas novada iekļaušanai Smiltenes novadā ir daudz maz adekvātas teritorijas nodrošināšana Smiltenes novadam, neņemot vērā reālo situāciju - Raunas novada vēsturisko identitāti, iedzīvotāju piesaisti un migrāciju, pakalpojumu pieejamību, tādēļ lūdzam izvērtēt visu vēstulē aprakstīto un precizēt administratīvi teritoriālā iedalījuma modeli atbilstoši reformai izvirzītajiem mērķiem.

Raunas novada domes deputāti:

Evija Zurge

Aivars Damroze

Elvijs Reķis

Aleksandrs Katiševs

Didzis Blūms

Elīna Judina

Edgars Plētiens

Dace Sarkane

Alda Raiskuma